

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610-35
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

10.10.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 15/01/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1565759 sayılı yazınız.
b) 21/01/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1568885 sayılı yazınız.
c) 27/01/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1572455 sayılı yazınız.
ç) 06/02/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1578602 sayılı yazınız.
d) 07/02/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1579279 sayılı yazınız.

7/21655 GK 86
7/21786 } GK 89
7/21791 }
7/22263 }
7/22265 } GK 93
7/22266 }
7/22267 }
7/22982 }
7/22983 } GK 99
7/22984 }
7/23044 } GK 100
7/23048 }

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazıyla iletilen İzmir Milletvekili Yüksel TAŞKIN'ın 7/21655, Mersin Milletvekili Perihan KOCA'nın 7/21786, İstanbul Milletvekili Engin ALTAY'ın 7/21791 ve 7/22263, Tokat Milletvekili Kadim DURMAZ'ın 7/22265, Muş Milletvekili Sümeyye BOZ'un 7/22266, Diyarbakır Milletvekili Serhat EREN'in 7/22267, İstanbul Milletvekili Birol AYDIN'ın 7/22982, Manisa Milletvekili Şenol SUNAT'ın 7/22983 ve 7/22984, Amasya Milletvekili Reşat KARAGÖZ'ün 7/23044 ile Hakkari Milletvekili Onur DÜŞÜNMEZ'in 7/23048 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (31 Sayfa)

MANİSA MİLLETVEKİLİ ŞENOL SUNAT'IN 7/22983 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımıza bağlı mesleki ve teknik Anadolu liselerinde 53 alan ve 114 dalda; mesleki eğitim merkezi programları kapsamında ise 39 alan 193 dalda eğitim verilmektedir.

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında iş ve meslek analizinden kaynağını alan yetkinlik esaslı, kazanımlara dayalı öğretim programları uygulanmaktadır. Öğretim programları ve haftalık ders çizelgeleri; üst politika belgeleri, eğitim politikaları, eğitim kurumları ve uygulayıcılardan alınan geri bildirimler, gelişen ve değişen teknolojiler, iş piyasası ihtiyaçları, ulusal ve uluslararası standartlar ile ulusal yeterlilikler, Avrupa Yeterlilik Çerçevesi, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi, protokoller, AR-GE raporları, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve diğer kurum/kuruluş verileri referans alınarak Bakanlığımız ile ilgili kurum/kuruluş, sektör, sivil toplum kuruluşları ve üniversite temsilcilerinin katılımları ile güncellenmektedir.

2024-2025 eğitim öğretim yılı itibarıyla “Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okul ve Kurumlarında Uygulanacak Seçmeli Dersler Tablosu”, “Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Meslek ve Anadolu Teknik Programları Haftalık Ders Çizelgesi” ile 60 adet “Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Anadolu Meslek ve Anadolu Teknik Programı Çerçeve Öğretim Programı” hazırlanarak kademeli olarak uygulamaya konulmuştur.

Öğretmen ve öğrencilerin yeterliliklerinin geliştirilmesi, öğretim programlarının güncellenmesi, eğitim ortamlarının iyileştirilmesi, başarılı öğrencilere destek verilmesi ve mezunlara istihdam imkânı sağlanması amacıyla kurum ve kuruluşlar ile iş birliği protokolleri yapılmıştır. Mevcut durumda 193 kurum ve kuruluş ile toplam 199 işbirliği protokolü yürütülmektedir. Protokoller kapsamında ihtiyaç duyulması hâlinde çerçeve öğretim programlarının ve basılı/dijital ders materyalinin güncellenmesi/hazırlanması maddesi yer almakta ve çalışmalar bu doğrultuda yürütülmektedir.

Öğrencilerin ilgi ve tercihleri doğrultusunda seçmeli meslek dersleri ve sertifikasyon dersleri oluşturulmuştur. Öğrencilerin mesleklerine özgü derslerle geç tanışmalarının önüne geçilerek meslek derslerinin 9. sınıfta başlaması sağlanmıştır. Sektörle imzalanan işbirliği protokolleri kapsamında sektörün ihtiyacına göre özel programlar hazırlanmış ve mesleki eğitimde uygulanmaya başlamıştır.

Bakanlığımız, mesleki ve teknik eğitim yoluyla geleceğe hazır bireyler yetiştirmek için mesleki eğitim müfredatını dijitalleşme, yeşil ekonomi ve değişen sektör ihtiyaçlarına uygun olarak güncellemekte; mesleki eğitimi, hem örgün hem de yaygın eğitim yollarıyla esnek ve bireylerin sürekli gelişimini destekleyen bir yapıda kurgulamakta; öğrencilerin iş dünyasıyla daha yakın ilişki kurabilmesi için sektörel iş birliklerini artırmakta; mesleki eğitimin hayat boyu öğrenme anlayışıyla yürütülmesini hedeflemekte; mezunların ve çalışanların yeni mesleki beceriler edinerek iş hayatındaki değişimlere kolayca uyum sağlamasını amaçlamaktadır.

Son dönemde mesleki ve teknik eğitime yönelik hedeflerin gerçekleştirilmesi için “Herkesin bir mesleği olmalı” anlayışını düstur edinerek sektör işbirlikleriyle mesleki eğitime erişimi ve kaliteyi arttırmak, öğrencileri hayata ve istihdama hazırlayarak ülkenin kalkınmasına ve refahına katkı sunmak amacıyla yayımlanan Mesleki Eğitim Politika Belgesi, 10 Ağustos 2024 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın onayıyla kamuoyuna duyurulmuştur.

Türkiye'nin mesleki ve teknik eğitimdeki gelecek vizyonunu ortaya koymak amacıyla Mesleki ve Teknik Eğitim Politika Belgesi'nde; mesleki ve teknik eğitime erişim, mesleki ve teknik eğitimde iyileştirme, mesleki ve teknik eğitim ile istihdama hazırlık olmak üzere üç ana tema altında 74 strateji yer almaktadır.

Mesleki ve Teknik Eğitim Politika Belgesi'nde öne çıkan stratejiler doğrultusunda öğrencilerin millî ve manevî değerlerini güçlendirmek ve fütüvvet ehli mezunların iş hayatında aktif rol almalarını sağlamak amacıyla ahilik kültürünü temel alan bir hareket başlatılacaktır. Bu hareketle, geleneksel değerlerle modern eğitimi birleştirerek öğrencilerin karakter gelişimine katkıda bulunmak ve ülkenin geleceğine sağlam bir temel oluşturmak hedeflenmektedir.

Mesleki eğitimin niteliğinin artırılması ve mezunların istihdamının kolaylaştırılması için mesleki eğitim merkezleri ile mesleki ve teknik Anadolu liselerinin mevcut yapısı içine "bölge", "ihtisas", "sektör içi" ve "sektöre entegre" olmak üzere 4 yeni okul işletme modeli hayata geçirilmiştir. Bunun sonucunda, mesleki ve teknik eğitim kurumlarının değişen ve dönüşen sistemlere uyum sağlaması, sektörün talep ettiği nitelikli iş gücü ihtiyacını karşılaması, öğrencilerin edindikleri bilgi ve beceriler sonucunda istihdam edilebilmelerinin kolaylaştırılması sağlanmış olacaktır. Bölge okullarında işletme eğitimine erişemeyen 11. sınıflarda okuyan öğrencilerimiz için yeni kontenjanlar açarak başarılı öğrencilere hem konaklama imkânı sunulmuş olacak hem de öğrenciler işletme eğitimleri dâhil tüm eğitimlerini sürdürebileceklerdir.

Beceri geliştirme programı kapsamında ortaokul 7 ve 8. sınıf öğrencilerine temel mesleki becerileri kazandırarak meslekleri tanıtmak amacıyla "Zanaat Atölyeleri" hayata geçirilmiştir. Bu uygulama sayesinde öğrenciler, hem erken yaşta mesleki yeterlilik kazanacak hem de gelecekteki kariyerlerine karar verme noktasında hazır bulunuşluğa sahip olacaktır.

Mesleki ve teknik eğitimde farkındalık oluşturmak, meslek liselerinin tercih edilirliliğini artırmak ve mesleki eğitime erişimi artırmak amacıyla mesleki ve teknik Anadolu liseleri bünyesinde ortaokullar açılmıştır.

"Ahilik kültürü ve girişimcilik" seçmeli dersi öğretim programına eklenmiştir. Genç Girişimci Ahiler Projesi ile 305 yönetici ve öğretmene "Ahilik ve Girişimcilik Eğitimi Eğitici Kursu" eğitimleri verilmiş, eğitim alan yönetici ve öğretmenler 81 ilde görev yapan yaklaşık 56 bin atölye ve laboratuvar dersi öğretmenine eğitim vermiştir. Bu amaçla gençlerimizin sosyal ve ekonomik hayata atılması için mesleki eğitim merkezlerine yönlendirilmesi, özellikle organize sanayi bölgelerinde mesleki eğitim merkezi sayısının artırılarak ihtisaslaşması hedeflenmektedir.

Sektörel Mükemmeliyet Merkezlerinin Kurulması Yoluyla Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Artırılması Projesi (METEKIII) kapsamında 6 ilde 25 meslek alanının kapsayan, öğretmenlerin mesleki gelişimine odaklanan, 15 Sektörel Mükemmeliyet Merkezleri kurulmuş, gerekli donanım ve alt yapı proje kapsamında hazır hâle getirilmiştir. Proje kapsamında sektör kuruluşlarında öğretmenlerin mesleki gelişimini sağlamayı hedefleyen ve Sektörel Mükemmeliyet Merkezleri ile eşgüdüm halinde çalışacak 16 adet Beceri ve Yetkinlik Geliştirme Merkezi kurulup gerekli donanım sağlanmıştır.

AB tarafından fonlanan Türkiye'de Kaliteli Çıracılık ve Mesleki Eğitim Yoluyla Suriyeli ve Ev Sahibi Toplulukların İstihdama Erişimlerinin Kolaylaştırılması Programı (İMEP-I) kapsamında 2020-2024 yılları arasında 12 ildeki pilot 33 mesleki eğitim merkezi ve 3 mesleki teknik Anadolu lisesinin eğitim ve sosyal ortamları iyileştirilmiştir. Bu kapsamda yapılan küçük bakım/onarım, makine, ekipman ve eğitim setlerinin alımı için proje bütçesinden yaklaşık 4.500.000 Avro harcanmıştır. 2024 yılı Mart ayında başlayan İstihdam için Mesleki Eğitim

Programı (İMEP-2) kapsamında da 14 ildeki 44 pilot mesleki eğitim merkezindeki çırak öğrencilerin eğitim ve sosyal ortamlarının iyileştirilmesine yönelik olarak benzer çalışmalar planlanmaktadır.

AB tarafından fonlanan Mesleki ve Teknik Eğitim Yoluyla Sosyal ve Ekonomik Uyum Projesi (SEUP I-II) kapsamında 112 okulda, 21 meslek alanında toplam 1604 atölye ekipman ve tadilat desteği almıştır. Toplam yatırım tutarı 44.005.038 Avro olmuştur. SEUP-I Temmuz 2023 yılında sona ermiştir SEUP-II Projesi 2025 sonuna kadar devam edecektir.

Mesleki ve teknik Anadolu liselerinde verilen eğitimi desteklemek ve kalitesini artırmak için atölye ve laboratuvarlara yönelik ihtiyaç analizi belirleme çalışmaları düzenlenmekte, standart donatım listeleri ve standart mimari yerleşim planları hazırlanarak Bakanlığımıza bağlı kurumların atölye ve laboratuvarları revize edilmektedir.

7 Eylül 2013 tarihli ve 28758 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine göre mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının Anadolu meslek programı 9. sınıfa yerel yerleştirme ile kayıt olan öğrencilerin meslek alanlarına geçişi ve Anadolu teknik/Anadolu meslek programlarında 10. sınıf öğrencilerinin dala geçişlerini sağlamak için “Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarında Alana/Dala Geçiş, Tercih ve Yerleştirme İşlemleri Kılavuzu” yayınlanmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarında uygulanan programlar ile alan/dalların tanıtımı, rehberlik ve yönlendirme işlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek, mesleki tanıtım ve yönlendirme faaliyetlerinin etkin ve verimli şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla “Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarının Tanıtım ve Yönlendirme Yönergesi” yürürlüğe girmiştir. Yönerge ile Meslek Tanıtma Kulübü oluşturulmuş, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında her yıl mayıs ayının son haftası mesleki ve teknik eğitime ilişkin tanıtım ve yönlendirme faaliyetlerinin yapıldığı hafta Mesleğim Geleceğim ve Kariyer Haftası olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede, mesleki tanıtım, rehberlik ve yönlendirme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında uygulanmakta olan meslek alanlarının okul, program, alan ve dal tanıtım bilgileri, mesleki ve teknik eğitim hakkında bilgiler, mesleki ve teknik eğitim sonunda sunulan imkânlarla ilişkin bilgiler (yükseköğrenime geçiş, diploma, iş yeri açma belgesi, teknisyen ünvanı) ve mesleki ve teknik eğitimde yaşanan son gelişmelere ilişkin bilgiler <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/> ve <https://meslek.meb.gov.tr/> internet adreslerinde yer almakta ve bu adresler öğrenci ve velilere duyurulmaktadır.

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında eğitimi verilen alan ve dallara ilişkin Alan Tanıtım Kataloğu ile Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumlarına Tanıtım ve Yönlendirme Kitapçığı hazırlanarak Mesleğim Hayatım internet sitesinde yayınlanmıştır.